

**Пам'ятайте
про
Україну!**

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Свобода", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250
227-2551

PIK LXXXVI. Ч. 81. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬЮ-ЙОРК. СЕРЕДА, 11-ГО КВІТНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. WEDNESDAY, APRIL 11, 1979 No. 81. VOL. LXXXVI.

ПРЕДСТАВНИКИ УКЦЕРКВИ В ЗСА І СКВУ ВІДВІДАЛИ МІСІЮ АПОСТОЛЬСЬКОЇ СТОЛИЦІ ПРИ ОН

Нью-Йорк, Н.Й. (УККА). — У дні 6-го квітня ц.р. архієпископ Джованні Челі, амбасадор Апостольської Столиці при ООН прийняв на довгий авіаційний представників Української Католицької Церкви і СКВУ.

В делегації взяли участь: Владика В. Лостен — Стомфорд, Конн., о. шамб. Р. Москаль — канцлер філадельфійської Митрополії, Екзекутивний заступник президента УККА, о. прад. Е. Манастірський — генеральний Вікарій Стомфордської Епархії, о. д-р В. Гавліч — парох церкви св. Юра в Нью-Йорку, о. декан П. Федорчук з Йонкерсу та представники СКВУ: І. Базарко — заступник президента, Б. Потапенко — директор Інформаційного Бюро СКВУ при ООН.

Владика Василь Подякував архієпископові Челі за його згоду прийняти делегацію, привітав його і представив всіх присутніх, з'ясувавши причини зустрічі. О. шамб. Р. Москаль познайомив архієпископа з відручним листом Папи Івана Павла II-го до Блаженнішого Патріарха Іоанніса з датою 19-го березня ц.р., в якому Папа покликається на зустріч з Українською Католицькою Церквою, широко з'ясував історію введення християнської віри на Україні. В подальшому слові о. Москаль зачитував слова св. Отця про "принципи релігійної свободи", які творять одну з головних наук. Декларації про права людини" (Організації Об'єднаних Націй або ООН 1948 р.), що й на сьогодні в конституціях поодиноких держав. Силою того ж принципу, на який Апостольський Престіл так часто покликається і його проповіді, кожна віруюча людина має право визнавати свою власну віру і бути членом тієї церковної громади, до якої вона належить.

З черги п. Борис Потапенко з'ясував акцію СКВУ під час пору на терені ОНІ передав архієпископові матеріали видані СКВУ, про переслідування релігії в Україні, про політичних в'язнів і меморандум про деколонізацію СССР.

У висліді візиту думок, дійдено до висновку, що хоча Ватикан тільки має статус обсерватора при ООН, то може слідувати і має право вимагати на рівні з іншими державами, що підписали Гельсінські Умови — дотримуватися їх виконання.

Архієпископ Челі поінформовав про старання Місії Апостольської Столиці при ООН, щоб ОН оформив декларацію про релігійні права. Схвалення такої декларації натрапляє на труднощі із сторони комуністичного блоку, і як він зауважив, співдіє західних потуг в тій справі не є однозначним. З тих самих причин тяжко перевести якунебудь ухвалу в комісії людських прав при ООН.

Делегація поінформувала архієпископа про переслідування і нищення Української Церкви, її ієрархії і вірних в Україні. На останній конференції у Београді не дійшло до порозуміння між західним і комуністичним світом щодо респектування прав людини на вільність слова і віросповідання. Як відомо, тільки в одному пункті була згода, а саме відбутися наступній конференції в Мадриді. Добре було б щоб на тій конференції зайняла тверду поставу в обороні релігійних прав, на території всіх тих держав, які підписали умови в Гельсінках.

Архієпископ Челі висловив свою готовність до дальшої співпраці і координації в порушеннях делегатами справах.

У заключному слові Владика Лостен подякував Архієпископові Челі за його прихильну поставу до порушень справ і запросив його відвідати Стомфорд, як осідок його дієцезії.

Відбулась успішна зустріч громадянства з д-ром М. АБЕНДОМ

Нью-Йорк, Н.Й. (В.Л.Ш.). — У неділю, 8-го квітня ц.р., тут у приміщенні Українського Інституту Америки на 5-й ескалі відбулась успішна зустріч громадянства з д-ром Мартіном Абендом, відомим політичним коментатором на телебаченні станції WNEW, канал 5, професором політичної географії у Стетівому коледжі в Джерзі Сіті та відомим аналітиком підсвідомості проблематики. Як відомо, д-р Абенд виступав в минулому з кількома добрими коментарями на українські теми, зокрема з нагоди III Конгресу СКВУ, Роковин Української Державності і в обороні українських політичних в'язнів, особливо Валентина Мороз.

Д-р Мартін Абенд за, які борються за права українського народу і свободу людини. У зустрічі взяло участь біля 170 осіб.

Загальні Річні Збори Монтреальської Округи Відділів УНС

Монтреаль, Канада (Н.Н.). — У понеділок, 26-го березня ц.р. о год. 7:30 вечора, у приміщенні Української Народної Каси відбулись Загальні Річні збори Монтреальської Округи УНСоюзу. Участь у зборах взяли урядові Відділів і конвенційні делегати.

Після вичерпних звітів Округного Комітету Відділів УНС-я членів Контрольної Комісії обрано управу на 1979 рік у такому складі: Текля Мороз — голова, д-р О. Винницький — заступник голови, О. Дячущин — секретар, П. Дубас — касир. Вільні члени: Олександра Доль-

ницька, Віра Баніт, Ольга Плешкевич і М. Повідай. (Закінчення на стор. 4)

САЛТ II майже готовий до підписання — твердять Венс і Добринін

Вашінгтон. — Державний секретар Сайрус Венс і радянський амбасадор Анатолій Добринін, відбувши довшу нараду минулої суботи, 7-го квітня, заявили кореспондентам, що новий договір про обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II) „майже готовий до підписання“.

Хоча Венс і Добринін відмовилися виходити в подробниці, то з інших джерел інформують, що під час їхніх нарад вони обговорювали дві проблеми, які стоять на перешкоді остаточному порозумінню щодо САЛТ II, а саме: питання живих ядерних зарядів, які чинили заборону коду під час випробування нових ракет, як теж справу точного окреслення, що саме становить „новий тип ракети“.

Обидві сторони передбачають, що САЛТ II може бути підписаний „на дніх“. Однак, в Сенаті ЗСА, який мусів би ратифікувати цей договір, існує поважна опозиція. Для ратифікації треба згоди двох третин сенаторів, а під час пору біля половини членів тієї Палати Конгресу протидіють договорі з різних причин.

Натомість газета „Правда“, офіційно Комуністичної партії Советського Союзу, у своєму виданні з неділі, 8-го квітня, твердить, що „понад 70 відсотків“ громадян Америки підтримують САЛТ II, хоча противники договору ведуть „кампанію залякування і сполікування мозків“.

Венс і Добринін переговорювали справу САЛТ II теж у понеділок, 9-го квітня.

Картер обороняє, а законодавці критикують плани щодо нафтової ропи

Вашінгтон. — Впродовж останніх кількох днів президент Джиммі Картер кілька разів виступав в обороні свого минулотижневого рішення про поступове усунення урядової контролю над цінами американської нафтової ропи, щоб у такий спосіб заохотити продуцентів збільшити продукцію цього роду пального, а споживачів — уживати менше нафтових продуктів. Він твердить, що хоча спершу ціни значно зростають, то на дальшу мету збільшена продукція спричинить до зменшення ціни і зменшення залежності ЗСА від інших країн щодо постачання нафтової ропи.

Президент рівнож кілька разів заявив, що робити все можливе, щоб переконати Конгрес про схвалення додаткових податків на надмірні прибутки нафтових фірм. Департамент скарбу використовував би ці додаткові податки для приходу для розвитку інших джерел енергії, розбудови засобів масової транспорту, а крім того значну частину уряд звернув би менш зможним громадянам у формі податкових зворотів („рібектс“).

Однак, ряд законодавців вже виступив проти різних аспектів цього енергетичного плану Білого Дому.

Наприклад, демократичний сенатор Генрі Джексон із стейту Вашингтон, голова Сенатської енергетичної комісії, минулої неділі, 8-го квітня, заявив, що урядова контроль над цінами нафтової ропи повинна залишитися прийнятні ще на два роки, аж поки не вясниться ситуація в районі Перської затоки, тобто в Ірані та інших багатих на нафту країнах того обшару.

Джексон теж сказав, що додатковий податок на надмірні прибутки нафтових фірм „напевно пройде такі зміни, що з нього користатимуться самі нафтові фірми, а не американський загаль“.

Голови американських нафтових корпорацій хвалять рішення президента Картера злікувати урядову контроль над цінами, але протидіють встановленню додаткового податку. Іхні становище підтримує багато законодавців в обох Палатах Конгресу.

Аналітики передбачають, що президент Картер присвятить справі енергетики велику увагу під час його пресової конференції у вівторок, 10-го квітня.

Померла видатна письменниця св.п. Галина Журба

Філадельфія, Па. — Тут, на 90-му році життя, у понеділок, 9-го березня ц.р., померла св.п. Галина Журба, видатна і талановита українська письменниця, член Об'єднання Українських Письменників „Слово“ в емігранті в 1962 році — член редакційної колегії збірника „Слово“.

Письменниця народилася у 1888 році в Олександрії на Поділлі. Журба — літературне псевдо письменниці; заможна вона Нивинська, а народжена Домбровська. У своїх творах вона відзначалася живою оригінальністю мови, впровадженням родинної тематики виведенням тонкої психології персонажів та соцістикою колористикою у відображенні природи, залишивши по собі багату літературну спадщину. У журналі „Українська хата“ в Києві надруковано перші її оповідання: „Коняка“, „Похід життя“, „Пісні на одній струні“, цикл „Цвітучий сад“ та „Сильвети на тлі неба“. Перша збірка її оповідань — „Життя“ вийшла в Одесі в 1909 році, як і її оповідання, друковані в „Українській хаті“, появи-

лі оповідання: „Коняка“, „Похід життя“, „Пісні на одній струні“, цикл „Цвітучий сад“ та „Сильвети на тлі неба“. Перша збірка її оповідань — „Життя“ вийшла в Одесі в 1909 році, як і її оповідання, друковані в „Українській хаті“, появи-

лі оповідання: „Коняка“, „Похід життя“, „Пісні на одній струні“, цикл „Цвітучий сад“ та „Сильвети на тлі неба“. Перша збірка її оповідань — „Життя“ вийшла в Одесі в 1909 році, як і її оповідання, друковані в „Українській хаті“, появи-

лі оповідання: „Коняка“, „Похід життя“, „Пісні на одній струні“, цикл „Цвітучий сад“ та „Сильвети на тлі неба“. Перша збірка її оповідань — „Життя“ вийшла в Одесі в 1909 році, як і її оповідання, друковані в „Українській хаті“, появи-

лі оповідання: „Коняка“, „Похід життя“, „Пісні на одній струні“, цикл „Цвітучий сад“ та „Сильвети на тлі неба“. Перша збірка її оповідань — „Життя“ вийшла в Одесі в 1909 році, як і її оповідання, друковані в „Українській хаті“, появи-

Єгипет відкликав своїх амбасадорів з 7-ох арабських держав

Каїр. — У відплату за встановлення Арабською Лігою політичних та економічних санкцій проти Єгипту за те, що президент Анвар-ель-Салат підписав мирний договір з Ізраїлем, єгипетський уряд в кінці минулого тижня відкликав своїх амбасадорів із 7-ох арабських держав, а саме: із Савдійської Аравії, Кувейту, Об'єднаних Арабських Еміратів, Катару, Багрейну, Тунісії та Марокко. Деякі із згаданих країн, зокрема „помірковані“, як Савдійська Аравія та Марокко, були близькими союзниками Єгипту, але під час недавнього засідання Арабської ліги в Багдаді, Ірак, піддержав пропозицію „радикального табору“, який протидіє будь-якому єгипетсько-ізраїльському замиренню.

Уже раніше єгипетський уряд відтягнув свого амбасадора з Йорданії, яка теж зараховується до „поміркованих“ арабських країн. Речники єгипетського уряду підкреслили, що відтягнення амбасадорів із згаданих 8-ох країн не означає, що Каїр цілком зриває дипломатичні зв'язки з тими державами.

Натомість кілька місяців тому Єгипет так цілком зірвав зв'язки з наступними арабськими країнами: Сирія, Ірак, Лівія, Алжирія і Південний Ємен.

Досі тільки дві арабські держави підтримали єгипетсько-ізраїльське замирення, а саме, Судан і Оман.

У кінці минулого тижня єгипетський уряд також повідомив, що поробив заходи, щоб не допустити до перенесення головної квартири Арабської Ліги із Каїру до Тунісу. Більшість членів тієї Ліги під час наради в Багдаді проголосували перенести головну квартиру, але єгипетський уряд твердить, що це рішення „нелегальне“, бо не всі члени Ліги підтримали цю пропозицію. Каїр твердить, що, згідно з хартією Ліги, така справа, як і встановлення політичних та економічних санкцій, вимагають згоди всіх членів, а натомість в голошуванні не брали участі представники Судану, Оману та Єгипту. Єгипетський уряд також „заморозив“ фонди Арабської Ліги, які знаходяться в єгипетських банках.

В Ірані знову розстрілюють колишніх урядовців і військовиків

Тегран. — Минулої суботи, 7-го квітня, закінчився закритий суд над колишніми іранськими прем'єр-міністрами Амїром Аббасом Говейдою, якого 15 хвилин пізніше розстріляли за те, що „виступав проти Аллаха (Бога)“ і „за зраду країни“.

Кілька годин раніше того самого дня члени іранського Революційного Комітету, який знаходиться під безпосередньою контролею мусульманського провідника Аятолли Хомейні, також розстріляли 5-ох колишніх старшин за владу шаха Мохаммеда Різи Паглевї та одного колишнього урядовця, а відтак від суботи до понеділка розстріляно 27 інших колишніх військовиків, між ними кілька генералів, та шість членів уряду шаха Паглевї. Розстріли відбулись після закритих судових процесів.

У половині березня Аятолла Хомейні, на вимогу нового прем'єр-міністра Мегді Базаргана, наказав своїм Революційним Комітетам припинити закриті судові розправи та розстріли. Тоді припинено теж судову розправу над колишнім прем'єром Говейдою.

У березні і на початку квітня багато лідерів різних держав, як теж Папа Іван Павло II закликали новий уряд Ірану припинити розстріли, зокрема зверталися в справі прем'єра Говейди. Новий прем'єр Базарган публічно критикував Революційні Комітети, що своїми закритими судами і розстрілами створюють „атмосферу терору“ і погрожував, що зрештешу. Тоді Аятолла Хомейні наказав припинити розправи і розстріли, але минулої суботи судові розправи відновили і коментатори припускають, що така ситуація триватиме прийнятні ще впродовж кількох місяців. Досі в Ірані розстріляно біля 100 колишніх військових старшин та урядовців.

ЗСА відмовляють допомогу Пакістанові

Вашінгтон. — Уряд ЗСА, встановивши на підставі інформації Центральної Розвідки Агенції (СІ-Ай-Ей), що Пакістан планує продукцію нуклеарної зброї, відмовив економічну і мілітарну допомогу цій країні в сумі біля 40 мільйонів доларів. В наступному, 1980-му, фінансовому році ця допомога була б збільшена до 45 мільйонів доларів.

Речники пакістанського уряду заперечили твердження Білого Дому та засудили його рішення щодо здержання допомоги, заявляючи, що це рішення ЗСА зробило під впливом „сіоністичних кіл“, які побоюються, що „мусульманський світ“, маючи нуклеарну зброю, міг би „шантажувати“ Ізраїль.

Повідомляючи про припинення допомоги Пакістанові, речник Державного департаменту Годдінг Картер III заявив кореспондентам у п'ятницю, 6-го квітня, що Пакістан побуває атомовий реактор та інші улаштування для виробу збагаченого урану, що його вживається у продукції нуклеарної зброї. Покликаючись на ін-

формації СІ-Ай-Ей та інших розвідних агенцій Західної Європи, Г. Картер твердив, що атомові заведення містяться на передмістях Карачі та що Пакістан закупив „різного роду складне приладдя“ у приватних компаній Західної Німеччини, Голландії й Великої Британії, яке вказує на підготовку до виробництва нуклеарної зброї.

Рішення уряду ЗСА, — продовжував Г. Картер, — базується на „Законі в справі непоширення нуклеарної зброї“ з 1976 року, згідно з яким ЗСА зобов'язані припинити економічну й мілітарну допомогу країнам, що виробляють нуклеарну зброю без міжнародного нагляду. Він підкреслив, що відмова допомоги Пакістанові не має пов'язані зі страчаннями колишнього президента Зульфікара Алі Бутто та що ЗСА продовжуватимуть переговори щодо „потреб безпеки“ Пакістану, який зможе закупити деякі роди зброї в ЗСА.

Згідно з публічним законом ч.480, ЗСА продовжуватимуть доставу харчів до Пакістану.

Політв'язні СССР проголосили „ДЕКАДУ“ СОЛІДАРНОСТІ НАРОДІВ У БОРОТБІ ПРОТИ РОСІЙСЬКО-СОВЕТСЬКОГО КОЛОНІАЛІЗМУ

Нью-Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — На Захід налішшов самвидавний документ — звернення політичних в'язнів Пермського табору до членів Об'єднаних Націй. Це один з важливіших політичних документів, що в останніх роках вийшли від інакшодумців в СССР. Подано його в цілості в перекладі з російської мови.

„Ми, політв'язні різних національностей раліанської конотабату ч.36, відчували на собі долю наших народів, залишаючись вірними ідеалам свободи, відлержалися прагнення наших народів до незалежності, згідно з положеннями Статуту ООН, прийнятого міжнародним порядком, про право націй на своє самовизначення і невід'ємне право на суверенітет. Базуючись на принципах Кінської акти наради про безпеку і співпрацю в Європі, просимо зареєструвати це звернення як офіційний документ ООН, довести його до відома всіх країн-членів Організації, країн-учасниць майбутньої Мадридської зустрічі, та до відома світової громадськості.“

В умовах лютого терору і зростаючого утиску, (Закінчення на стор. 4)

ПОЛІТВ'ЯЗНІ СССР ПРОГОЛОСИЛИ „ДЕКАДУ“ СОЛІДАРНОСТІ НАРОДІВ У БОРОТБІ ПРОТИ РОСІЙСЬКО-СОВЕТСЬКОГО КОЛОНІАЛІЗМУ

що злібні викликати відчай, дух наших народів не зламаний. Їх спротив зростає, боротьба проти колоніального ярма, накинута збройною силою нашим народам тоталітарним режимом Раліанської Росії, проти створення для прикриття розбещення фінансових національно-державних формацій — т. зв. союзні й автономні республіки, автономні області і національні округи — продовжується.

Політика русифікації неросійських народів і підкорювання етнічного коріння всіх народів СРСР, у тому числі і російського, що її здійснює кремлівський уряд під покривом тезі про винесення „новоісторичної спільноти людей“ — раліанського народу, зустрічає більш і більш рішучу відсіч.

І ми, в'язні, продовжуючи цю боротьбу і поділяючи цілковито її ідеали, беремо участь у Декаді солідарності народів у боротьбі проти російсько-советського колоніалізму й імперіалізму, що її вперше проводить в СРСР.

У дні Декади, ми, політв'язні, заявляємо нашу

Уряд ЗСА допомагає П. Вінсові вийти до Канади

Джерзі ситі, Н. Дж. — Американський консулят в Києві робить старання про виїзд Петра Вінса з СССР до Канади, зайнявшись цією справою на прохання уряду Канади, яка не має консуляту в столиці України. Це підтвердив речник Державного департаменту ЗСА у телефонній розмові з редакцією „Свободи“ в п'ятницю, 6-го квітня.

Уже інформовано, під кінець лютого П. Вінса звільнено після одностороннього ув'язнення за „паразитизм“. Ще 27-го березня ц.р. д-р Андрей Сахаров повідомив

західних кореспондентів у Москві, що П. Вінс довго і наполегливо намагався отримати паспорт, правдоподібно працівники КГБ, коли він шов до американського консуляту.

Речник Державного департаменту підтвердив, що Вінс був в дорозі до консуляту і мав на це „оправдані причини“. Уряд ЗСА підтримує заходи канадського уряду довести виїзд Вінса з СССР до Канади, заявив речник Державного департаменту, додаючи, що заходи в цій справі продовжуватимуться.

У Філадельфії відбудеться „Похід Свободи“

Філадельфія, Па. — Комітет Оборони Валентина Мороза повідомляє усе українське громадянство Філадельфії та околиць, що тут він цього року, як і в минулих роках, відзначить День Народин Валентина Мороза т. зв. „Походом Свободи“, який відбудеться у суботу, 28-го квітня ц.р., о год. 2-й по полудні біля Індепенденс Мол.

Ціль цього походу — свідчити перед нашим і чужинським суспільством, що ми не забуваємо за наших борців за українське священну справу і приєднуємося до їхньої боротьби. Тому ми закликаємо нашу молоді і все українське громадянство міста Філадельфії і околиць взяти якнайчисленнішу участь, щоб показати перед світом, що боротьба наших дисидентів нам не байдужа.

Дальші подробиці зв'язані з походом будуть своєчасно подані в пресі і радіо.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ГОР СИНІЯВІН ВІСТУПІТЬ В ТОРОНТО

Торонто, Канада (В. КУК). — В суботу, 14-го квітня ц.р., о год. 7:30 вечора тут в залі УГПЦера св. Володимира при 404 Бетрисет вулиці виступить російський письменник Ігор Синявін з Нью-Йорку, який говоримий на тему: „За ідеї співпраці“, порушуючи такі питання: тоталітаризм й імперіалізм — нерозривні; боротьба за національну свободу — шлях до звільнення від тоталітаризму; замість союзних республік — національні держави. Організатори інформують, що це перший виступ І. Синявіна в Торонто, російська організація Комітету „За Росію без колоній“ і тому українська громада

цього міста напевно виявить зацікавлення його доповіддю.

ВИСТАВКА ЗНІМОК ЦЕРКОВ

Студійний Осередок Української Культури при Менорі Джуніор коледжі відкрив виставку знімків старинних церков України. Виставка знаходиться у приміщенні Музейної збірки СОУК. Відвідуючи виставку, можна оглянути цінні експонати, відвідати крамничку.

Виставку відкрито в неділю, 8-го квітня і яка буде відкрита 29-го квітня, 6-го і 13-го травня 1979 року від год. 2-5 по полудні. Просимо зазастати до Менору, щоб оглянути ці цікаві знімки і хоч накоротко повернутися у наше, ще так не давню, минуле.

Д-р Мартін Абенд

за, які борються за права українського народу і свободу людини. У зустрічі взяло участь біля 170 осіб.

Загальні Річні Збори Монтреальської Округи Відділів УНС

Монтреаль, Канада (Н.Н.). — У понеділок, 26-го березня ц.р. о год. 7:30 вечора, у приміщенні Української Народної Каси відбулись Загальні Річні збори Монтреальської Округи УНСоюзу. Участь у зборах взяли урядові Відділів і конвенційні делегати.

Після вичерпних звітів Округного Комітету Відділів УНС-я членів Контрольної Комісії обрано управу на 1979 рік у такому складі: Текля Мороз — голова, д-р О. Винницький — заступник голови, О. Дячущин — секретар, П. Дубас — касир. Вільні члени: Олександра Доль-

ницька, Віра Баніт, Ольга Плешкевич і М. Повідай. (Закінчення на стор. 4)

Текля Мороз

ницька, Віра Баніт, Ольга Плешкевич і М. Повідай. (Закінчення на стор. 4)

Св.п. Галина Журба

її оповідання: „Коняка“, „Похід життя“, „Пісні на одній струні“, цикл „Цвітучий сад“ та „Сильвети на тлі неба“. Перша збірка її оповідань — „Життя“ вийшла в Одесі в 1909 році, як і її оповідання, друковані в „Українській хаті“, появи-

лі оповідання: „Коняка“, „Похід життя“, „Пісні на одній струні“, цикл „Цвітучий сад“ та „Сильвети на тлі неба“. Перша збірка її оповідань — „Життя“ вийшла в Одесі в 1909 році, як і її оповідання, друковані в „Українській хаті“, появи-

лі оповідання: „Коняка“, „Похід життя“, „Пісні на одній струні“, цикл „Цвітучий сад“ та „Сильвети на тлі неба“. Перша збірка її оповідань — „Життя“ вийшла в Одесі в 1909 році, як і її оповідання, друковані в „Українській хаті“, появи-

лі оповідання: „Коняка“, „Похід життя“, „Пісні на одній струні“, цикл „Цвітучий сад“ та „Сильвети на тлі не

СВОБОДА

UKRAINIAN newspaper published daily except Mondays and holidays
by the Ukrainian National Association, Inc.,
at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ У СКЛАДІ (поазбучно):
Любов Колєнська, Володимир Левенець, Зенон Спільник, Василь
Тершаковець і Євген Федоренко (тепер виконуючий обов'язки
голови Колегії).

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for by
Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці
— \$9.00. Для членів УНСОЮЗУ 65¢ міс. За кожну зміну адреси
— 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Небезпечні зміни

Протягом минулого тижня американські засоби масової інформації повідомили про дві події, які треба вважати небезпечними змінами в дотеперішньому становищі деяких членів уряду президента Джиммі Картера, чи в дотеперішній політиці самого Президента.

Промовляючи в Чикаго минулої середи, 4-го квітня, д-р Збігнев Бжезінський, головний дорадник Білого Дому для справ крайньої безпеки, заявив, що новий договір із СРСР про обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II) такий важливий сам по собі, що його не треба "пов'язувати" з іншими американсько-радянськими проблемами.

Ця заява Бжезінського здивувала коментаторів, бо досі власне Бжезінський був тим членом уряду ЗСА, який завжди підкреслював, що справу підписання САЛТ II треба "пов'язувати" з усіма іншими американсько-радянськими питаннями, наприклад, заявляти Москві, що ЗСА не підпише САЛТ II, якщо СРСР не зупинить продовжувати свою експансіоністсько-агресивну політику в Африці та Азії, як теж невдоволено натякав, що Вашингтон повинен "пов'язувати" справу підписання нового договору щодо обмеження стратегічної зброї з питанням пошанування прав людини в СРСР.

А тепер раптом Бжезінський в Чикаго говорить, що САЛТ II не треба "пов'язувати" з іншими справами. Спостерігачі поки що не знають, чи Бжезінський дійсно змінив своє становище, чи може президент Картер "переконав" його, що така заява з його боку може послужити частинною, загальною тактичною маневру, метою якого є запевнити, щоб Сенат ЗСА ратифікував цей договір.

Проте, треба ствердити, що, не зважаючи на мотиви, які криються за останньою заявою Бжезінського, великою помилкою було б, якщо ЗСА не застосували б принципу "пов'язання" під час переговорів із СРСР. Минулого року коментатори, законодавці і громадяни ЗСА та інших країн вільного світу вітали це рішення Президента, бо вважали, що тим кроком уряд ЗСА казав Кремлю, що Америка готова оборонити права людини в ширшому світі, включно з країнами комуністичного блоку, не тільки словами, але також діями.

Другою подією з минулого тижня, яка викликала здивування і обурення багатьох законодавців, коментаторів і звичайних американських громадян, це було повідомлення Департаменту торгівлі, що він, за згодою Президента, видав дозвіл фірмі "Сперрі Ренд", яка виробляє комп'ютер "Юнібек", продати цей комп'ютер СРСР через пресовому агентству ТАСС.

Цю негативну реакцію спричинив той факт, що у липні минулого року президент Картер був уневажнив продаж цього комп'ютера ТАСС-ові у відплату за засуди кількох членів правозахисного руху в СРСР. Минулого року коментатори, законодавці і громадяни ЗСА та інших країн вільного світу вітали це рішення Президента, бо вважали, що тим кроком уряд ЗСА казав Кремлю, що Америка готова оборонити права людини в ширшому світі, включно з країнами комуністичного блоку, не тільки словами, але також діями.

А теперішнє рішення Білого Дому продати ТАСС-ові цей комп'ютер вже викликало гостру негативну реакцію серед американської спільноти та напевно викличе таку ж реакцію серед членів правозахисного руху в СРСР.

Демократичні сенатори Генрі Джексон із стеїту Вашингтон і Деніел П. Мойніген із Нью-Йорку заявили, що ТАСС має тісні зв'язки з КГБ. Отже, продаючи цей комп'ютер СРСР через пресовому агентству ТАСС, ЗСА передає в руки СРСР таємні дані, найсучаснішу апаратуру, яка може бути використана не тільки для мирних, але також для військових цілей. Значить, на випадок війни Москва може вжити комп'ютери "Юнібек" проти тієї країни, від якої їх купила. Чи це не абсурдна політика Вашингтону?

Крім того, це рішення Білого Дому може викликати серед членів правозахисного руху в СРСР і в ширшому світі оправдані сумніви: чи оборона прав людини дійсно є складовою частиною міжнародної політики уряду ЗСА, як це часто заявляє сам президент Картер, чи може у Вашингтоні панує принцип "бізнес понад усе"? Сенатори Джексон і Мойніген заявили, що теперішня зміна становища президента Картера відносно продажу комп'ютера ТАСС-ові є "глузуванням над політикою нашого уряду в справі пошанування прав людини".

Існує також можливість, що Москва може використати зміну становища Білого Дому щодо продажу комп'ютера "Юнібек", щоб дати Вашингтону політичний, бо в кінці березня ТАСС підписав контракт з французькою фірмою в справі закупівлі подібного комп'ютера. Тепер Кремль може сказати Білому Дому: "Ми не потребуємо вашого комп'ютера, хоча ви тепер напрошуєтеся".

Як бачимо, минулий тиждень не був успішним на відтинку американської закордонної політики.

Різними „формами і методами“ стараються поширити атеїзм на Волині

Київ. — Київська „Радянська Україна“ інформує про... вагому подію, бо в приміщенні колишнього Луцького відкрито постійну фототоварну виставку „Атеїзм у СРСР“, що її підготували працівники обласного краєзнавчого музею. Тут зібрано майже 400 експонатів і фотодокументів — матеріалів, в яких інформують про виникнення і розвиток атеїзму. У цих довідках об'єднані різні форми, методи і способи атеїстичної роботи, що її проводять „кращі“ атеїсти Волині, — пише газета. А що найважливіше й не забувають і тут „перешепити“ — „радянські звичаї та обряди“, мовляв, може тут і удасться розповсюдити те, що не легко прийматися в Україні.

I. Світ

ПЕКИН І МОСКВА

(Спільне й різне в політиці та ідеології)

(4)

В останньому часі появилася цікава книжка бундівського американського амбасадора в Москві Якова Бима, з його важливими закінченнями про Москву та її політику. В ній ясно пробиваються думки, що сьогодні замість ідеологічної загрози СРСР Союзу, виростає загроза іншого характеру, а саме: „великого московського націоналізму, шовінізму та сильного руху імперіалістичного поширення“. Вже немає загрози, на його думку, ідеологічної, а існує тільки голий московський рух за поширення та домінацію під прапором „марксизму-ленінізму“, без точного оформлення цього руху, а тому стільки незрозумілих об'єктів та об'єктів.

Дві тоталітарні держави під прапором „комунізму“ тримають свої армії вздовж кордонів від Тихого океану до Кавказу. Того ж ази до гір Тибету. Тут проводяться боротьба двох ідеологій, а боротьба двох націоналізмів. На півночі мріють про „Третій Рим“ у комуністичному одязі, а на півдні йдуться про питання збереження своєї нації від загибелі.

Візія цього положення в очах пекінських лідерів привела до рішучих кроків. Китай не має сьогодні ані модерної армії, ані можливостей модернізувати свою промисловість та забезпечити розвиток країни без закордонної техніки та вміня нею користуватися. Швидкими кроками Пекін пішов на цей шлях, маючи тільки одну дуже важку проблему: де взяти засоби, щоб платити за ту техніку допомогу — машини та вміня-знання! Однак Китай впродовж багатьох років буде пов'язаний з розбудовою модерного господарства в країні та своєї мілітарної сили, щоб бути спроможним боронитися проти московського колючого.

У пекінських журналах багато пишеться про боротьбу з шовінізмом, зокрема з шовінізмом народу Хан, себто правдивого китайського. Відкриваються школи для народів меншин, вищі школи та поширюється видавничий діяльність, про яку можна сьогодні писати багато. Але насуваються серйозні питання, а як же справи з переведенням реформи писемства, бо вона направлена до створення єдиного правопису-вимови для всієї країни. Нам здається, що ця реформа є тільки для народу Хан, а не для меншин, яких в Китаї біля ста мільйонів. Реформа спрямована на злиття шістьох головних мовних груп, яких пов'язує з цілістю китайський характер писемства.

Полі в Китаї можуть відбиватися на положенні українських колоній в Азії, їх поселення, яких є сьогодні біля 10 мільйонів та може ще пару мільйонів заробітчан-українців, які там перебувають. Цю проблему українські політики та журналісти ігнорують, а навіть стали менше згадувати Кубань. Українську проблему треба трактувати в просторово-євразійському аспекті, а не тільки обмежуватися етнографічною територією. Це ідея св. п. д-ра Т. Олесюка та почасти Ю. Липи й відгуку цієї проблеми знаходяться в книзі професора Колумбійського університету В. Розенберга: W. Rosenberg: Liberals in the Russian Revolution, 1917-1921, Princeton, 1974.

Автор цієї праці наводить багато цікавих думок, пов'язаних з українським питанням, справами Сибіру тощо.

Так само автор розвідки про ідеологію підстави більшовицької етики, посилається на китайського автора. Отже наша справа є пов'язана з євразійським простором. Цього факту не треба забувати нам.

(1)

Вельмишановний Пане Президенте, заслухені Професори, Вельмишановні Гості, Пані й Панове!

Я відчуваю велику честь бути присутнім тут, в Мюнхені нині, в Українському Вільному Університеті, щоби прийняти диплом почесного доктора політичних наук від цієї шанованої установи вищого знання.

Відзначення, яким Ви збираєтесь мене удостоїти видається мені не зовсім заслуженим. Чи не моя участь в діяльності прав людини та зусиль в імені прав етнокультурних спільнот довела до цієї урочистої хвилини? Але коли б я зробив менше ніж я зробив в цих ділянках, то це було б зрадою моєї обов'язку як людини заступатися за тих, чи несправедливо змагаюся за волю, за справедливість і за рівноправність вимагає нашої всесторонньої та неухильної підтримки.

Можливо б легше нам мовчати будучи в добробуті й безпеці, але певний, спільний зв'язок існує між нами, тим, що є на волі, і тим, що домагаються й борються за волю.

Моя діяльність у справі свободи культури є тісно пов'язана із поняттям прав людини. Для мене права людини означають не тільки поняття свободи слова, свободи зібрання, думки і релігії, та інших загальнопринятих свобод, але охоплюють саме поняття свободи культури. На мою скромну думку, питання прав людини і світового миру зустрічатимуть значні перешкоди так

Любов Колєнська

МІСЦЕ І РОЛЯ ЖІНКИ В УНСОЮЗІ

Перегортаючи сторінки „Свободи“ від її початків, зрозуміємо краще значення і важливість постанов такої установи як Український Народний Союз. На тлі тогочасного стану і розвитку життя української спільноти, зрозуміємо роль УНСОЮЗУ та його рушійної сили в національному освідомленні першої української еміграції, що простягалася зокрема на національно-освідомлюючи, себто просвітній і шкільній ділянці, зрозуміємо й признаємо його харитативну роль у попередньому і цьому сторіччях та побачимо його поступову поставу у відношенні до ролі та позиції української жінки в українській спільноті.

Доля українських жінок — перших емігранток — була незвичайно важка. Прибувши на чужий континент і не мавши відповідної, а то й жадної освіти, не знавши ані не розуміючи нових обставин, вони опинилися у безвиглядній ситуації поміж важкою працею вломи та заробіткою працею, без можливості заощадити гроші з мізерної платні, без ніяких перспектив на покращання їхнього майбутнього, без надії на зміну їхньої безвиглядної позиції в суспільстві, без будь-якого забезпечення на випадок окалічення чи смерті когось із членів родини.

На сторінках „Свободи“ у той час було чимало закликів, щоб шанувати жінку і матір, щоб їй допомогти, щоб обслуговувати її злидині, дивлячись на її важку шолодну працю, на посвату родині.

Зі створенням УНСОЮЗУ, спочатку чоловіки, а потім жінки почали включуватися в ряди його членства, шукаючи там захисту і оборони перед визиском та лихвою, шукаючи рідного слова, а також починаючи працювати для ідеї, спочатку ще неясно сформованої, для свого рідного народу. Жінки стали ходити на сходи і спочатку тільки прислухувалися до дискусій, а потім разом із чоловіками почали займати голос,

tion, 1917-1921, Princeton, 1974.

Автор цієї праці наводить багато цікавих думок, пов'язаних з українським питанням, справами Сибіру тощо.

Так само автор розвідки про ідеологію підстави більшовицької етики, посилається на китайського автора. Отже наша справа є пов'язана з євразійським простором. Цього факту не треба забувати нам.

(Кінець)

вишувати різні справи, піддавати різні думки і поради. Паралельно з Відділами „Братствами“ УНСОЮЗУ засновувалися „Сестринства“, члени яких спочатку були тільки зацікавлені в місцевих, поточних справах, а потім у праці загальногромадського засягу.

У тій увазі, яку УНСОЮЗУ приділяв українському жіноцтву, на свій лад „переломовою“, була постановою Х Конвенції УНСОЮЗУ у 1908 році, на якій в Головному Уряді введено пост заступниці головної передсідниці, вибравши тоді на цей пост Марію Черемшак. Цю презентацію жінок у Головному Уряді поширено на XVI Конвенції у жовтні 1917 року, коли то обрано дві головні радні — Анну Дерунду та Меланію Кравчинич. І від того часу ще по більшості поступово ліній пішов УНСОЮЗУ. Уже бо від років в Головному Уряді УНСОЮЗУ призначено пост заступниці головної передсідниці, який тепер займає пані Марія Душник, а один із найбільш складних та відповідальних постів головної касира в Головному Уряді займає нині пані — Уляна Дячук. Сьогодні є вже три головні радні: Текля Мороз, Анна Гарас і Олена Олек. Це тільки доказує, що УНСОЮЗУ від початків свого існування у цьому відношенні випереджував не тільки інші подібні українські організації, але й взагалі загальну ситуацію жіноцтва у світі, включаючи українську жінку в суспільно-економічне життя та вибираючи її на важливі провідні пости.

Поміж іншими маркантними подіями в УНСОЮЗІ, що свідчать про його увагу до жіноцтва, варто згадати ще XII Конвенцію УНСОЮЗУ у Видлі Беррі Па., у 1912 році, на якій вирішено поштових широко-освітню працю, заснувавши Фонд Шкільний в Америці, опалаткувавши членство на 3 центи від місячного вклада, щоб цим робом здобути фонди на просвіту і школи. На цій Конвенції також започатковано Просвітню Комісію і надано їй відповідні повноваження для ведення та керування громадського працею УНСОЮЗУ. В її діяльність входило: працювати над видавничими фондами, працювати над організуванням поширювання українських клубів „Січ“ та читальні „Прогресу“, над виділенням стипендій, організуванням політичного життя, поширення освіти поміж членами. Поміж сімома членами цієї Просвітньої Комісії, записане також ім'я однієї

(Закінчення на стор. 3)

Софія Наумович

ВІДМІННІ РЕАКЦІЇ

Коли поринаємо українські спонтанні відрухи на, наприклад, уневажнення пам'яті С. Петлюри, чи на фільм „Голокост“, — з холодною реакцією французів на звинувачення їх в „антисемітизмі“, чи в „антикомунізмі“, — то побачимо велику різницю, зумовлену, без сумніву, відмінністю народних характерів обидвох націй. Українці реагують зразу, неспроможено і, звичайно, безуспішно. Французи не поспішають, але картезіанськи-раціонально аналізують закиди, шукають аргументів і протизакидів, обдумують способи відповіді й, звичайно, виграють. При чому ніколи не показують, що їхні закиди „заболіли“, та не відповідають ніколи безпосередньо, а так наче „при нагоді“.

Прикладів на українську реакцію не треба подавати — ми їх знаємо аж надто добре і не раз їх одні одним витикаємо. Натомість цікаво розглянути приклади французької реакції на загаломі вгору закиди, хоч вони на те й не виглядають.

Ось майже непомітно змінилася нещодавно тематика французької телебачення. Після довгих фейлетонів про „Справу Драйфуса“ Емілія Золі з його „Звинувачую!“ (ж'акюз), — прийшли історичні полотна про перемоги Наполеона (за Джеком Пеленсом у ролі Вайро-тера). Після декадентського Марселя Пруста, появився Поль Дерулед з його „Лігоно патріотів“ та воєнними піснями. (До речі, Дерулед теж автор знаменитої драми „Гетьман“ про Б. Хмельницького, український переклад якої лежить надрукований в Українському видавничстві, — недосяжний читачам. Це ще один наш літературний парадокс!).

На допомогу „новим філософам“, що виступили проти Сатри і „пожиточних“ інтелектуальних ідіотів, — з'явилися „неоромантики“, захоплені радше героями, як масою, і скоріше „дисидентами“ як Брежнєвим, чи Мао. Велику сенсацію в Парижі викликав соціалістичний „колючок“ з Мітераном на чолі, про „Сталінізм“. Побіч ряду відомих марксистів, виступив теж Леонід Плуш і, своїм звичаєм, висміяв нездарні спроби деяких промовців вибілити СРСР „соціалістичними досягненнями“. У радіо, зокладаючи французького журналізму — Жан-Франсуа Калан — скаржився з розгублюючою наївністю, що, за словами жінки Орлова, — москалі не дають змоги її ув'язненому чоловікові „працювати науково“ і навіть відмовили йому... блокнот паперу, який він собі „замовив“!

Та найсильніше враження зробила розповідь Сіганука про пророчество камбоджійського „Нострадамуса“, який заповів у повільній 5-тисячній існуванню

Справжнє потрясіння викликав славний телевізійний оповідач — Ален Дько, — який говорив про „Шибеницю Ляшльо Райка“. З великим співчуттям (справжнім, чи удаваним), оповідач змалював Райку як великого „ідеаліста“, „широкого комуніста“, що їздив до самої Москви на науку, та воював з міжнародною комуністичною бригадою в Іспанії, а в своїй країні скинув „буржуазний уряд“, щоб заступити його народною „демократією“ і т. д. і т. д. Отож цього запеклого комуніста раптом ув'язнюють у Будапешті його ж такі товариші-комуністи, за інструкціями, очевидно, з Москви, і піддають тортурам. Мало того: його найближчий соратник, Янош Кадар, відвідує його в тюрмі і намовляє „подружньому“ прислужитися комуністичній „революції до всього“, а зате його, після засуду, звільняють. Й ось цей „вишуканий“ Райка іде на що москвський провокацій й його засуджують, але замість звільнити, — вішають, на очах таки Кадара, теперішнього малярьського президента. Можна собі уявити, як ця, мистецька подана, макабрична розповідь — перелякала французьких комуністів!...

Таке ж саме враження викликали кількакратні телевізійні інтерв'ю з Народоком Сігануком та його дружиною, які розказували про їхнє трирічне життя у „позолоченій клітці“, Пном-пену, у цілковитій невідомості жакливі масакри камбоджійського населення (за їхніми словами), зате ж стероризовані долежати їхніх дітей у „робітничих кооперативах“ на праці, від зорі до зорі“ за миску риби. Останнє інтерв'ю з Сігануком у Нью-Йорку відповіло незбагнені скоки його дипломатії у цій екзистенційній „межовій“ ситуації, в якій він знайшовся. Сіганук стоїть тепер перед жахливим вибором: посягнати з відвічним ворогом Камбоджі, — В'єтнамом, — і прогнати своїх недавніх камбоджійських переслідувачів, чи, навіпаки, в обличчя в'єтнамської окупації, примиритися, за порадою китайців, з Пол-полем і червоними хмарами, та спільно оборонити батьківщину? Ось проблема, яку не легко розв'язати навіть такому гучному східно-азійцеві, або як він себе називає: „камбоджійський патріотів“ й „побожному буддисту“.

Та найсильніше враження зробила розповідь Сіганука про пророчество камбоджійського „Нострадамуса“, який заповів у повільній 5-тисячній існуванню

(Закінчення на стор. 3)

довго, як людство вповні не признає важливості культурного змісту цих питань.

Український Вільний Університет

Сама підстава Вашої праці і мети тут в Мюнхені виникає із взаємного нашого поняття прав людини та свободи культури.

Український Вільний Університет був започаткований 1921-го року у Відні і, після короткого перебування в Празі, знайшов свій осідок у Мюнхені 1945-го року. В 1921-му році, ворожий наступ на Україну примусив багатьох професорів покинути рідні землі і виїхати до Відня, щоби там дати захистити своє право вільно навчатися і зберегти повноту і незалежність своєї академічної установи. З цих же причин покинули Прагу.

Основоположники та їхні продовжувачі залишилися вірними своїй головній ідеї — збереження свободи думки та її вільного вислову в контексті української культури. Їхня жертвенність в імені цих принципів і свідчить про їхню глибоку відданість в імені цих принципів і свідчить про їхню глибоку відданість та переданість.

Сила інтелекту, вільної думки й ідеалізм виявляються твердішими від крих: Ваш запал і заповзятість служать нам усім прикладом і надиханням. Українці, яких культура і вартості знаходяться під загрозою знищення, зокрема Вам вдячні. Своєю дією Ви допомагаєте і нам зберігати ці вартості для наших дітей і нащадків. Така єдиність стремління загартує між нами нерозривний зв'язок.

Продовжувати цю роботу не є тільки Вашим, але також і нашим обов'язком, а передусім цей важливий обов'язок є перед нами, канадійцями українського походження. Ми живемо серед вільного і доступного суспільства; наші здобутки і сприятливі матеріальні умови майже не мають собі рівних в більшості інших країн. Нам багато дано, але в такій же мірі від нас багато вимагається.

Українська спільнота в канадському оточенні, у порозумінні із національним урядом, застосує катедру українських студій в одній із наших передових академічних установ, в Торонтському Університеті. Ми також

можемо похвалитися Інститутом Українських Студій в Едмонтоні, в Альберті, і рядом інститутів заснованих для того, щоби передавати наші духовні і культурні здобутки всім канадійцям. Ці наші постійні зусилля сприяють стремлінням Вашого університету і доповнюють їх. З гордістю радіємо, що в цій спільній праці приймаємо участь і ми.

Коротко кажучи, Ваша інституція-університет — це живий пам'ятник немирущому духові людства, пам'ятник культурі, яка продовжує існувати навіть під гнітом і в тяжких обставинах.

Нині я буду говорити про права людини та свободу культури. Очевидно, що питання прав людини по-різному розв'язується різними сучасними урядами, в залежності від їхньої головної мети.

Передові, по-справжньому демократичні держави, намагаються створити умови, які дозволяють кожному вільному громадянину повністю розвинути в міру своїх вартостей. У таких державах існують певні засоби, які допомагають зберігати спільне добро. Стремління таких держав ясне: та одиниця понад усе.

Названі держави ставляться до питання прав людини зовсім інакше, ніж у деяких інших країнах, де головною ціллю є служіння неможові, державному апаратові або тільки даній класі людей в державі. В такому випадкові, права людини стають потоптаними і залежать від пануючих ідей.

Демократично вибраний уряд, для свого ж добра, шкандить виконанням волі народу, бо інакше такий уряд не втримається.

Стремління до свободи, до збереження особистих прав є загальною притаманним усьому людству, тому демократичні уряди, які не дуже зважають на ці права, наражаються на небезпеку.

(Продовження буде)

Книжка про подорож довкола світу

Вінніпег, Канада. — Тут цього року з друкарні „Поступ“, тиражем 1,000 примірників вийшла книжка п. з. „Довкола світу“ — подорож чотирьох українських католицьких священиків — авторства о. Ігоря Шпитковського. У передмові цієї книжки, що її написали — о. Ігор, о. Григорій, о. Володимир та о. Антін сказано, що крім розповідей о. Ігоря є також передане враження з подорожі інших трьох згаданих уже священиків.

Редкуванням цієї 403-сторінкової і багатолітньої книжки займався ред. А. Курдидик, а коректою п. Марія Міхневич.

Ціна книжки 5 доларів, з пересилкою — 6 доларів. Можна її замовляти, пишучи на адресу: Mr. Alexander Kotowicz, 164 Newton Ave., Winnipeg, Mann., R2V 1N2, Canada.

МІСЦЕ І РОЛЯ...

(Закінчення зі стор. 2)

жінки, Емілі Струтинської.

Про часи, а в них велику роль УНСоюзу та української жінки, у „Пропам'ятній книзі“, виданій з нагоди сороклітнього ювілею УНСоюзу та зредатованій колишнім редактором „Свободи“ д-ром Лукою Мишугою, написала Олена Кисілевська, громадська діячка та письменниця, відпоручниця Просвітньої Комісії УНСоюзу на Рідний Край, у статті п. н. „Що нам дала, а що нам може дати заможська еміграція“. Вона пише: „І про основу Українського Народного Союзу, що це свята сороклітня своєї великої, хосенної організаційної праці, у своєму часі мала я перші повні сподівань вістки. По прихліб, що його здобув емігрант кривавою працею, забрав він піднести рівень своєї освіти“.

А потім, у далішніх рядках, Олена Кисілевська пише такі слова, що не могли і не можуть залишитися без принаймні хвилинної позитивної рефлексії, навіть у тих, які ще не встигли зрозуміти провідної ролі і праці УНСоюзу на протязі його 85-річного існування. Ось її слова: „Із тих усіх помічень, які тут подаю дуже, дуже побіжно, мусимо з радістю признати, що не пішла на марне праця перших патріотів, піонерів, переселенців, не пішла надаремно велика всебічна патріотична й організаційна праця Українського Народного Союзу, який святкує 40-ліття своєї пожиточної праці. Не пішла надаремно праця і всіх інших широкі патріотичних

організацій, між ними і десятилітня праця Союзу Українок та інших жіночих організацій. Вони довели до того, що сьогодні жінка, українська емігрантка, бере участь у всій культурній патріотичній праці свого народу“. Слова цієї відомої української діячки та однієї з основниць і першої редакторки журналу „Жіноча Доля“ і колишньої сенаторки польського союму (1928-1930), можуть бути живим, пророчим кременем для української спільноти в діаспорі.

Зокрема сьогодні, коли велика грошова нестабільність, коли раціонально треба застановитись над майбутнім, можна сказати, що хто як хто, але жінка є найбільше заінтересована у забезпеченні своєї родини. І хто як не вона, може краще довести своїй родині про потребу включитися в ряди членства УНСоюзу. УНСоюз бо не тільки виплачує особисті забезпечення громадян, але й підтримує українські інституції, виплачує вивільнювальні гроші, гроші з яких надаються на студії, відвідує хворих та осамітнених. Найкраще могли б про це розповісти сироти чи вдови, які у своєму горю і важкій фінансовій скруті — могли подолати фінансові платності, саме завдяки тому, що хтось з їхньої родини сплачував забезпечення на протязі років.

Двері УНСоюзу відкриті навіть кожній українській людині. Не забуваймо, що це українська установа й її скріплення та її дальший ріст залежить також від української спільноти. І теж не забуваймо, що в житті кожного, бажав він собі цього, чи ні, завжди може прийти такий момент, коли він шукатиме підтримки, а знайти він її може тільки в своїй рідній установі.

Слово тут й ініціатива в першу чергу за жінкою. Так було колись на початках еміграції, так було і в тих часах, що про них згадує Олена Кисілевська, так є сьогодні: головний тягар і головна відповідальність, щоб зберегти громаду і свій нарід як сильний та здоровий національний організм, спадас на жінку і в цьому вона матиме не тільки повне зрозуміння, але й велику практичну допомогу в Українському Народному Союзі, понад сорок відсотків членства в якому становлять жінки.

ВІДМІННІ РЕАКЦІЇ

(Закінчення зі стор. 2)

Камбоджі, (саме тепер): криваву купіль, порожні міста, безлюдні вулиці, хати без власників, за чим сплудуватиме „мертвий спокій“, чи як пояснив Сіганук „могилярна тиша“. Цю розповідь скрипило рівночасне пересування фільму з камбоджійськими опустілими містами та скупчення населення на воднистих ривкових полях.

Протилежне, бо на смішливих, враженнях, викликав фільм, який уже в лютому ц. р. пустила французька телевізія перед заповідженням, американським „сильно комерційним“ фільмом „Голокаст“. Мова про нагороджений Московською польським Андрія Вайди (у двох частинах) — за романом Владислава Реймонта — „Обітвана земля“. Французька критика вже наперед визначила його як „брутальний“ і надто „чорнобілий“, тобто тенденційний, „за браком міри“, та що найгірше: „антисемітський“. Ми, що бачили це тільки першу частину, можемо тільки співчувати полякам, що їхній Вайда заслужив собі московський орден такою карикатурою їхнього Нобелівського лауреата...

Таких прикладів французької посередньої реакції на закиди, — можна б

почерпнути багато більше. Ось хоча б такий, що коли москалі лизуть у „побратимів“ своїх міст із французькими, то на їхньому з'їзді у Тбілісі в Грузії, — французький делегат Жан-Марі Бресан запропонував, щоб у кожному „братньому“ місті постала Гельсінкська група нагляду, та передав список в'язнів у тих містах, який йому зладив Л. Плюш. Такий же список українських в'язнів подав Громиков під час його побуту в Парижі Б. Стасі, колишній член французького кабінету, долаючи, що Гельсінкські умови дозволяють на їхній виліз із СССР. Цей список зладив теж Л. Плюш.

Папа відвідає Австрію

Рим, Італія. — Папа Іван Павло II, який вже незабаром після його вибору виявив бажання подорожувати та безпосередньо зустрічатись з вірними Церкви, планує відвідати Австрію у вересні цього року.

Про ці плани Папи повідомляла італійська католицька газета „Ля Газетта дель Пополю“, відкидаючи на австрійського кардинала Франца Кеніга, який заявив, що Папа обіцяв йому прибути до Відня у вересні.

Як відомо, минулого січня Папа Іван Павло II побував у Мехіко і взяв участь в конференції єпископів Латинської Америки. У червні Папа планує відвідати подорож до Польщі.

Рочестер, Н. Й. Рочестер, Н. Й.

В неділю, 29 квітня 1979 р., о год. 4:30 по пол. в залі Українського Народного Дому при 831 Джозеф Авеню, РОЧЕСТЕР, Н. Й. відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКОУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНС у РОЧЕСТЕРІ, Н. Й.

в яких повинні взяти участь члени Окружної Управи та Урядові і конвенційні Делегати на 29-ту Конвенцію УНС, наступних Відділів:

36, 66, 89, 217, 285, 289, 316, 343, 367 та 437

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Звіти Окружної Управи;
2. Доповідь головного організатора ВАСИЛЯ ОРІХОВСЬКОГО;
3. Вибір нової Окружної Управи;
4. План праці Окружної і Відділів на 1979 р.

У Зборах візьме участь:

Василь Оріховський, головний організатор УНС

По Зборах буде ПЕРЕКУСКА

До участі в Зборах запрошені також усі члени УНС та місцеве Українське Громадянство.

Константин Шевчук, заст. голови

В. Гавриляк, секретар Петро Дзюба, скарбник

ІСТОРИЧНА ПЛАТІВКА!

„Живе слово Слуги Божого Митрополита Андрея“ — це єдиний утривалений на платівці запис голосу Великого Митрополита Андрея Шептицького — уривок із його проповіді на Великдень 1939-го року!

На платівці награне також „Плютін“ у виконанні хору Святоспенської церкви у Львові під управою проф. Р. Орленка-Прокоповича в час Великодніх відправ у 1939 р., та „Псалми Русланові“, музика проф. Б. Кудрика до слів о. М. Шашкевича, у виконанні хору „Прометей“ при парафії св. Володимира і Ольги в Чикаго під управою проф. Р. Андрушка.

Ціна платівки — \$5.00, з пересилкою — \$6.00. Замовляти:

Sts. Volodymyr and Olga, 2245 West Superior Street, Chicago, Illinois 60612

Весь прибуток з платівки — на Фонд Беатифікації Слуги Божого Андрея.

Об'єднання Жінок ОЧСУ • Об'єднання Українських Православних Сестриць Америки • Союз Українок Америки Український Золотий Хрест

мають шану запросити Вас на

СИМПОЗИОМ

УКРАЇНКА В СВІТІ

що відбудеться

в суботу, 28-го квітня 1979 року, о годині 6-й по полудні в Домі СУА-УККА, 203 Друга Авеню, Нью Йорк, Н. Й.

Участь беруть:

ДОРА РАК: Жіноча Декада напередодні Конференції 1980 р. Д-р МАРТА БОГАЧЕВСЬКА-ХОМЯК: Замітні етапи українського жіночого руху. НАДІЯ СВИТЛИЧНА: Жінка в Україні — її осяг та її сучасне положення.

Ведуча: ОЛЕНА С. ПРОШОК.

КОКТЕЙЛЬ.

ЮВІЛЕЙНІ КОНЦЕРТИ КАПЕЛИ БАНДУРИСТІВ

З нагоди свого 60-ти ліття Українська Капеля Бандуристів ім. Тараса Шевченка виїжджає в КОНЦЕРТОВУ ПОЇЗДКУ, щоб принести подих Євшан-Зілля Українським Громадам і черговий виклик признання і прославлення українського імені серед чужинців.

Капеля виїжджає під диригентурою, прославленого П мистецького керівника й композитора ГРИГОРІЯ КИТАСТОГО, в значно поповненій складі та з оновленою програмою.

Порядок концертів подається нижче.

- YOUNGSTOWN, OHIO. Saturday, May 5, 1979, 7:00 p.m.
Chaney H. S. Auditorium, 731 So. Hazelwood Ave.
- PITTSBURGH, PA. Sunday, May 6, 1979, 2:30 p.m.
Soldiers and Sailors Memorial Hall, 5th Ave. & Bigelow Blvd., Oakland 1 Pa.
- CLEVELAND, OHIO. Saturday, May 12, 1979, 8:00 p.m.
Brecksville Senior H.S. Auditorium, 6376 Mill Rd., Broadview Hts., Ohio
- PHILADELPHIA, PA. Sunday, May 13, 1979, 7:00 p.m.
Olney H.S. Auditorium, Front & Cuncannon Sts.
- BUFFALO, N. Y. Tuesday, May 15, 1979, 7:00 p.m.
Mc Kinley H.S. Auditorium, 1500 Elmwood Ave.
- ROCHESTER, N. Y. Wednesday, May 16, 1979, 8:00 p.m.
Eastridge H.S. Auditorium, 2350 Ridge Rd. East
- SYRACUSE, N. Y. Thursday, May 17, 1979, 7:00 p.m.
Fowler H.S. Auditorium, 227 Magnolia St.
- WASHINGTON, D. C. Friday, May 18, 1979, 8:00 p.m.
Springbrook H.S. Auditorium, 201 Valley Brook Dr., Silver Spring, Md.
- NEWARK, N. J. Saturday, May 19, 1979, 8:00 p.m.
Union H.S. Auditorium, N. 3rd St. off Burnett, Union, N. J.
- NEW YORK, N. Y. Sunday, May 20, 1979, 5:00 p.m.
H.S. of Fashion Industries Auditorium, 225 W. 24th St.
- HARTFORD, CONN. Tuesday, May 22, 1979, 8:00 p.m.
Bathnell Memorial Hall, 166 Capitol Ave.
- BOSTON, MASS. Wednesday, May 23, 1979, 8:00 p.m.
New England Live Hall, 225 Clarendon St.
- MONTREAL, P. Q. Friday, May 25, 1979, 8:00 p.m.
Sole Claude Champagne, 220 Ave., Vincent D'Indy.
- TORONTO, ONT. Saturday, May 26, 1979, 8:00 p.m.
Ryerson Theatre, 43 Gerrard St. E.

Квитки вже тепер можна набувати в українських книгарнях та парафіях

ПОЯВИЛАСЬ ПЕРША УКРАЇНСЬКА ПЛАТІВКА ПАВЛА ПЛІШКИ

Нью Йорк, Н.Й. — В компанії „Музікал Моментс“ появилася перша українська платівка відомого соліста Метрополітаної опери в Нью Йорку баса Павла Плішки, який вже неодноразово виступав на більшій українській імпрезах. На платівці такі відомі пісні як: „Ой, Дніпре“, „Гетьмани“, „Довбуш“, „Видиш, брате мій...“, „Ой чого ж ти, дубе...“ та багато інших. Замовляти платівку можна, висилаючи 8,85 доларів (кошти і опакування включені) на адресу: Musical Moments, 360 Palisade Ave., Bogota, N.J. 07603.

ПОМЕР О. СТЕФАН ЦІСИК

довголітній парох міста Бірки в Україні.

Помер у шпиталі у Львові, будучи 3 дні.

Полишив у смутку дружину Зено, трьох синів: Олександра, Маркіяна і Андрія і їх дітей в Україні, а в Америці брата Володимира і сестричку Олесю Орлян, багато Парохіян, які його дуже шанували і Побратимів, що були з ним на теології разом. Спи Дорогий Брате, Вуйку, хай Тобі буде легенька Українська Земля.

Родина Цісіків

ІВАН ОПАНАСОВИЧ ПОСИПАЙЛО

Покійний був учителем середніх і вищих шкіл в Україні і на еміграції, автором підручників, виховником молоді і визначним громадсько-політичним діячем. Покійного поховали в суботу, 7-го квітня 1979 р. на цвинтарі у Форт Лодердейл, Флориди.

ПАНАХИДА відбудеться в неділю, 15-го квітня 1979 року, після Служби Божої в церкві св. Луки в Сиракузах, Н. Й. і в церкві св. Миколая в Маямі, Флориди.

Горем прибитий Дружині Марії Петрівні і всій Родині в Україні й на еміграції складаємо шире співчуття.

Друзі із Сиракуз

О. ВОЛОДИМИР КРАЄВСЬКИЙ, чнІ

ПОХОРОН відбудеться у вівторок, 10-го квітня 1979 р. в Австралії.

Горем прибиті:

сестра — АННА
брат — МИКОЛА в Польщі з родиною
братанок — НЕСТОР КРАЄВСЬКИЙ з дружиною БОГДАННОЮ і дітьми
Ближча і дальша Родина в Україні
й Америці

Замість квітів на свіжу могилу, складаємо 25,00 доларів на Патріарший Фонд.

3 глибоким смутком повідомляємо Родину і Знайомих, що 9-го квітня 1979 року, відійшла у Вічність, на 92-му році життя, наша Незабутня МАТИ БАБА бл. п.

Проф. НАДІЯ ЯКІВНА ІЩУК
з дому ШУЛЬГІН
ДОВГОЛІТНІЙ ПЕДАГОГ.

ПАРАСТАС у п'ятницю, 13-го квітня 1979 року, о год. 8:30 веч. в похоронному заведенні Насевичів, 109 E. Tabor Rd., Філадельфія, Па.

ПОХОРОН в суботу, 14-го квітня 1979 р., о год. 9-й ранку з того ж похоронного заведення до катедрі св. Володимира при 5-й вул. і після Заупокійної Служби Божої на український православний цвинтар св. Андрія в С. Баявід Брук, Н. Дж.

В глибокій печалі:
НАТАЛІЯ ПАЗУНЯК
МАРІЯ ВАРВАРІВ — дочки з родиною

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. о. Марка Дирди, ЧСВВ складають 25,00 доларів на будову нової Української Католицької Церкви у Вашингтоні, Д. К. Остані Прена ЗИНЮКИ з дітьми

Замість квітів на свіжу могилу нам Дорогого ШВАГРА бл. п. Петра Ікаловича складаємо 100,00 доларів на будову нової Української Католицької Церкви у Вашингтоні, Д. К. Остані Прена ЗИНЮКИ з дітьми

Замість квітів на свіжу могилу Дорогої СЕСТРИ ТЕТІ бл. п. Софії з Назаревичів Оніщук на Українській Студії в Гарварді складають

Володимир Назаревич \$ 50,00
Христина і Володимир Баранецькі 100,00

Ділюся сумною вісткою, що з Волі Всевишнього, в суботу, 17-го березня 1979 року, о 7-й год. веч., по тяжкій і довгій недугі, відійшла у Вічність, моя Дорога, Улюблена СЕСТРА бл. п.

ОЛЕНА МИХАНЦЬО
з БАЛЕВИЧІВ

вдова по бл. п. ВОЛОДИМИРОВІ МИХАНЦЬО, б. старшині УГА, уродж. в м. Чернівцях, Зелена Буковина.

ПОХОРОН відбудеться в понеділок, 19-го березня 1979 р. в Новім Самборі, Україна, на тамошньому цвинтарі. Горем прибитий — брат — ВОЛОДИМИР БАЛЕВИЧ

З глибоким сумом повідомляю Друзів, Приятелів і Знайомих, зокрема колишніх магістрантів Сиракузького Університету й інструкторів Програми Східно-Європейських Мов та колишніх докторантів Ньюйоркського Університету, про невідждану й велику втрату — відхід у Вічність широго Друга, чесної Людини-Праведника, сумлінного працівника на ниві української науки й освіти, зразкового Патріота, одного з Недостріляних московсько-коміністичним режимом, політичного в'язня, кандидата Географічних Наук і Професора Манітобського Університету

Д-ра СЕМЕНА СВИРИДОНОВИЧА ПОГОРІЛОГО

народженого 2-го лютого 1910 року в Україні.

Смерть наступила після тяжкої хвороби, що була наслідком ув'язнення й тортур у застінках НКВД, 24-го березня 1979 року.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
„Він не мав Роду; ми йому Рід!“ (Іван Багряний)

Замість квітів на свіжу могилу незабутнього друга, складаю 25,00 дол. на Українську Могилянсько-Мазепинську Академію Наук і по 15,00 дол. на НТШ і УВАН. Вашингтон, Д. К. МИКОЛА СТЕПАНЕНКО з Родиною

ВІДБУЛАСЬ УСПІШНА...

(Закінчення зі стор. 1)

між ними багато представників українських центральних і місцевих організацій та молоді.

Присутні оваційно привітали д-ра М. Абенда, коли він в товаристві членів Екзекутиви УККА, яка була організатором цієї зустрічі, і членів Екзекутивного Комітету УНС, увійшов на залу.

У президії, крім д-ра Абенда, сиділи заступник президента СКВУ і адміністративний директор УККА м-р Іван Базарко, головний президент УНС і віцепрезидент УККА д-р Іван Фліс, головний секретар УНС Володимир Сохан та член Екзекутиви УККА і редактор „Українського Квартальника“ д-р Володимир Душник.

Крім вище згаданих осіб на залі були ще члени Головного Уряду УНС: головний касир м-р Уляна Дячук, заступник головного президента п-і Марія Душник, головний радні д-р Аскольд Лозинський і Микола Хомичук, почесні члени д-р Ярослав Палах (Голова НТШ) і Йосип Лисогір та редактор „Свободи“ Володимир Левенеч.

Гостя привітав і представив присутнім головний президент УНС д-р І. Фліс, сказавши, що вітає людину, голос якої почуло не тільки багато тисяч українців, але також наших співгромадян американців та людей інших національностей, а коментарі якого вплили на нашу серця надією на покращання наших відносин із представниками засобів масової інформації, які можуть дуже багато допомогти в поширенні української правди. Д-р Фліс позначив численні зібрання із особами д-ра М. Абенда, його студіями, працюючими професорами коледжу, де він фактично ближче познайомився із українською проблематикою, зокрема з проблемою національності в СРСР, яка вже в 1960-роках вивчалася на перше місце у студійних центрах Заходу.

Д-р Мартін Абенд, виступ якого зробив позитивне враження на слухачів, зараз такі значення, що російський традиційний імперіалізм глибоко вкоренився у суспільне життя західних країн, тому й не дивно, що масова служба інформації дуже часто мішає Україну з Росією. Однак, він вважає, що український 50-мільйонний народ має право на свою самостійність, як на рід високої цивілізаційної культури; як на рід який не бажає бути поневоленним і активно бореться за свою волю. „Це і є могою основною метою...“ — заявив д-р Абенд, — сказати американським слухачам про ці стримання українського народу і його боротьбу та інші з цим пов'язані проблеми, з якими я добре познайомлений“. Американці, на думку д-ра М. Абенда, не знають усіх фактів, не познайомлені з визвольними змаганнями поневолених

Моєю народів і в цьому напрямку треба інтенсивно працювати з вірою, що вони змінять свою думку, бо „непоінформованість на Заході з визвольною проблематикою східноєвропейських народів, є найбільшим їхнім ворогом“ — підкреслив гість.

Щоб ближче запізнітися із проблемами Советського Союзу д-р Абенд відвідав у 1971 році СРСР і перебуваючи в Москві, Києві й інших містах СРСР, він побачив, як советський уряд на практиці переводить у життя ідею злиття народів, мов, культур, затирає самотні традиції тощо.

На загальне задоволення слухачів д-р Абенд запевнив, що він і в майбутньому оборонятиме право України на самостійність і наголошуватиме несправедливості, стосовані у відношенні до поневолених Москвою народів.

Численні слухачі поставили після доповіді запити гостеві, на які він радо відповідав, висловивши при цьому ще багато практичних справ, які треба взяти під увагу, щоб прояснити шляхи для конкретної праці.

Зі запитаннями виступили: Александр Воробець, який підкреслює, що коментарі д-ра Абенда дійсно мають вплив на формування думки пересічного американця; п-і Дарія Степаняк — запитувала, що українці повинні зробити, щоб добитися успіхів в поширенні правди про Україну; проф. Володимир Гуцул — запитав, чому є різниця між західними і східними стейтсменами ЗСА у сприйнятті української правди; п-і Ольга Гнатейко — підкреслювала важливість зміни шкільних підручників; д-р Володимир Баран — цікавився заходами, через які можна відстояти на сторінках газет, згадавши й інші засоби масової інформації; Стефанія Прончик — запитувала, чи є можливість влаштування панелі про проблеми поневолених Москвою народів; Христина Подольок — подала кілька добрих прикладів із шкільними підручниками; Остап Балабан підкреслював позитивність сьогоднішнього вечора.

Д-р М. Абенд у заключенні просив присутніх не прийняти боротьби, не сповільнювати праці, діяти об'єднано, бо об'єднана дія має подвійну користь. Роз'єднаність українців на його думку, є найбільшою прислогою до Москви.

Д-р В. Душник подякував доповідачів від імені Екзекутиви УККА. Описав відбулась перекрутку, під час якої д-р Абенд знайомився із чоловіми представниками українських організацій та приймав їхні корисні поради.

„СВОБОДА“
заангажує негайно на постійну працю:
ПОМІЧНИКА
до експедиції газети
і ПРЕСМЕНА-ДРУКАРЯ
Добрі умови праці і бенєфіти.
Голоситись особисто —
SVOBODA
30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302

HNIZDOVSKY
WOODCUTS, 1944 - 1975
A Creative Response by ABE M. TAMIR, Jr. with a foreword by PETER A. WICK
and an autobiographical essay by JACQUES HNIZDOVSKY
Price: \$25.00 hard bound. Postage and handling one dollar.
New Jersey residents add 5% sales tax.

SVOBODA BOOKSTORE
Jersey City, N.J. 07303

Пошукується.
ГЕНДІМЕНА
до праці на цілий рік
на СОЮЗІВЦІ
ПЛАТНЯ ПІСЛЯ УМОВИ. ГОЛОСИТИСЬ:
SOYUZIVKA
Ukrainian National Ass'n Estate
Kerhonkson, N.Y. 12446 Тел. (914) 626-5641

ПОЛІТВ'ЯЗНІ ССРС...

(Закінчення зі стор. 1)

тверду рішучість і волю в солідарній і взаємній підтримці, в боротьбі за свободу нації і права людини; висловлюємо прагнення, під гаслом Декади, солідарності між гнобленими поневоленими народами СРСР і народами Болгарії, Угорщини, Східної Німеччини, Польщі, Чехословаччини, що їх поневолює російсько-советський імперіалізм, жертвами якого стали теж народи Азії й Африки; з особливим відношенням до зростаючої солідарності народів країн вільного світу з народами, які мучаться під ярмом советського колоніалізму й імперіалізму; вітаємо все дужче солідарність народів землі в боротьбі проти загрози встановлення світової радянської гегемонії.

У рамках Декади ми відзначаємо 23 червня — День вимоги повороту на Батьківщину; із різних місць колонізатори депортували нас у чужий, з природно суворим кліматом край, за тисячі-тисячі кілометрів, а після в'язниці і концтаборів політв'язнів чекають ще даліше віддалені і суворіші місця заслання в Сибірі.

Вимагаючи вороття на Батьківщину — у Вірменію в Україну, в Естонію, українці Декади солідаризувалися з вимогою вільного виїзду з СРСР, зокрема виїзду євреїв на їх батьківщину — Ізраїль.

26 червня — День протесту проти національної дискримінації в міських позбавлення волі — день мовчання. Політв'язні неросійської національності в чужих краях, позбавлені можливості розмовляти рідними мовами, зберігають національні традиції; їх переслідують за відзначування релігійних свят, які є складовою частиною національного життя.

29 червня — День солідарності політв'язнів. Цього дня ми виступили в обороні політв'язнів, що їх переслідують під часну пору; вислали до властей наші протести проти неогрунтованих репресій, стосованих до наших товаришів.

У День права народів вирішувати свою долю, який ми вже традиційно відзначаємо в річницю підписання Гельсінкських угод — 1 січня — ми знову вимагали виконання Радянським Союзом УІІ точки Декларації заключного акту.

Підкреслюємо участь в Декаді російських політв'язнів — вияв їх зрозуміння національних проблем інших народів.

Декада відбувалася в умовах постійних переслідувань і репресій з боку наглядачів, жорстокого психологічного тиску. Документи Декади залучуємо.

Висловлюємо ширше прагнення до єдності з усіма людьми доброї волі у боротьбі проти російсько-советського колоніалізму й імперіалізму, ми закликаємо уряди країн вільного світу, всі народи і нації, всім кому дорога справедливість, свобода і мир, жити на Землі, виявити всіма способами підтримку поневоленим народам СРСР в їх боротьбі за їх свободу і незалежність.

Тому ми просимо поставити на розгляд найближчої сесії Генеральної Асамблеї ООН питання:

1) про визнання за поневоленими країнами, які входять у склад СРСР, статусу, що відповідає їх дійсному стану колоніальних і залежних територій, що було б згідне зі ст. 73 ч. XI-XII Статуту ООН і Декларації відношенні до несамоправних територій, з наложеним на них відповідальним норм і принципів міжнародного права і процедур міжнародного контролю;

2) про примінення до них положень ст. УІІ УІІ Статуту Організації.

Ми закликаємо держави-члени ООН й надалі вимагати від Радянського Союзу наразі здійснити Декларацію, прийняту 14 грудня 1966 року, про надання незалежності колоніальним країнам і народам.

Загрозу, яка нависла, не можна усунути без встановлення національної і державної незалежності 50-мільйонного українського народу, 8-мільйонного білоруського народу, 6-мільйонного корінного населення Литви, Латвії й Естонії, 15-мільйонного населення Кавказу, 6-мільйонного татарського народу і багатьох інших малих народів Поволжжя, Середньої Азії, Північного Уралу і Сибіру.

Сьогодні російсько-советська імперія сліпо веде людство в безодню третьої світової війни.

Ми, разом з вами, хочемо не допустити до цього, оборонити мир, зберігти цивільність. І тому ми вважаємо нашим святом обов'язком кожному перестерігати: „Наше сьогодні може стати вашим завтра. Наші звільнення — гарантія ваших свобод, безпеки і миру на землі!“

Політв'язні советського концтабору ч.36:

Українці: Ю. Дзюба, А. Зоровий, І. Калинець, М. Маринюк, Є. Проник, І. Попадиченко, Б. Приходько, А. Сергієнко, М. Слободян.

Вірмени: Н. Григорян, Е. Саркісян.

Росіянин: В. Балаханов.

Євреї: С. Глузман, В. Зальмансон.

Естонці: К. Мятік.

Татари: К. Ісмагілов.

Наша адреса: Учр. ВС-389/36, пос. Кучино, Чусовського р-на, Пермська обл. РСФСР.

1 серпня 1978“

Померла видатна письменниця...

(Закінчення зі стор. 1)

Лис згодом окремо збірком — „Похід життя“ у в-ві „Сяйво“ в Києві у 1919 році — стиль оповідань яких є вже зразком нової модерністичної літератури. Після виїзду з України, де в останніх роках свого перебування вона працювала з групою символістів „Муза-гет“, багато часу вона присвячувала громадській роботі, не занебачуючи й літературної праці. У Тарнові, в Польщі, де була інтернована разом з іншими емігрантами з України, письменниця видала віршованій етюд „Маланка“ (1921), а згодом виїхала ще й дві сценічні картини, а саме: „Метелики“ і „В переліт роки“ — надруковані в журналі „Нова Україна“. По-зрілі Галини Журби — „Зорі світ заповідають“ — появилася друком в 1933 році в видавництві Івана Тиктора у Львові. Друга повість, що тематично продовжує першу, п.з. „Революція іде“ — виїхала друком в 1937 році у видавництві „Культурної скарбниці“ у видавництві

Сенат ЗСА проголосував привернення молитви

в публічних школах

Вашингтон. — Сенат ЗСА, голосуючи в четвер, 5-го квітня, над законопроектом щодо створення окремого Департаменту освіти, включив додаток, згідно з яким

Інформаційний бюлетень
польського уряду в екзилі широко
інформує про III Конгрес СКВУ

Лондон, Англія. — Міністерство закордонних справ польського уряду в екзилі широко інформує своїх читачів в офіційному бюлетені уряду про перебіг III Конгресу СКВУ, який відбувся, як відомо, від 23 до 26-го листопада 1978 року в Нью Йорку.

Зроблено це шляхом широкого перегляду української преси, яка писала про III Конгрес СКВУ, зокрема на підставі писань щоденника „Свобода“, „Українського Слова“ з Парижу (статті М. Стиранки), „Визвольного Шляху“ з Лондону (статті Іллі Дмитріва) та інших видань.

А. Гермашевський охопив майже всі імпрези СКВУ, крім поодиноких сесій, які, як знаємо, були ділові й цікаві. В інформації згадується коротко про переді-

мало б бути привернене „право на добровільну молитву“ в публічних школах країни. Додаток, що його запропонував республіканський сенатор Джессі Гелмс з Північної Кароліни, перейшов відношенням голосів 47 до 37.

Додаток сен. Гелмса був прийнятий після того, як пропозиція сен. Абрагама Рібікофа, щоб його відкинути не перейшла при поділі голосів 43 до 43. Тоді сен. Рібікоф змінив своє становище і голосував за додатком, але тільки з тактичних względів, щоб, згідно з процедуральними правилами Сенату, він мав право повернутись до обговорення цієї справи. Сен. Рібікоф висловив застереження до додатку з уваги на те, що цей додаток може створити комплікації конституційного порядку.

Як відомо, в 1963 році Найвищий Суд ЗСА скасував відмовлення молитви у публічних школах, уважаючи, що це є порушенням першого додатку до Конституції. Додаток сен. Гелмса заборонив би Найвищому Суду втрутатися в стейтські закони, які гарантували б право на добровільну молитву в публічних школах.

Президент Джиммі Картер, під час інтерв'ю з американськими журналістами в п'ятницю, 6-го квітня, висловив застереження щодо привернення „права на добровільну молитву“ в публічних школах, уважаючи, що уряд не повинен втрутатися в цю справу. „Я вважаю, що молитва повинна бути приватною справою поміж людиною і Богом“, — сказав президент Картер.

Законопроект про встановлення окремого Департаменту освіти, тобто виділення його з теперішнього Департаменту здоров'я, освіти і суспільної опіки, натрапляє на труднощі в Палаті Репрезентантів, багато членів якої побоюються, що це привело б до націоналізації публічних шкіл. Крім того, деякі конгресмени вважають, що це надто коштовний проєкт, який значно причинився б до підвищення федерального бюджету в час зростаючої інфляції.

Обидві палати приступлять до дальшого обговорення законопроекту аж після великодніх вакацій.

ЗБОРИ
ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,
15-го КВІТНЯ 1979 р.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64 Вільд., о год. 12-20 по пол. біля церкви св. Марії на Washington St. у Клівленді, Н. Дж. Простіться всіх на збори. — Управа.

СУБОТА,
21-го КВІТНЯ 1979 р.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Христителя 270-й Вільд., о год. 7-й веч. в УНДомі. На порядку: звітні фінансові, організаційні, збирання чл. вкладок та інші важні справи. Проситись прийти і врівняти заборгованість або послиати поштою: S. Ostrowsky, 29 Lexington Ave., Jersey City, N.J. 07304. Tel. (201) 432-2983.

REAL ESTATE

KERHONKSON, N.Y.
6 ROOM HOUSE, fireplace, garage, 1 acre, near Suzivka, reduced — \$38,000.
25 ACR. — Subdivided, 18 lots — \$32,000.
N. SURAWY — BROKER
(914) 626-3551

HELP WANTED

ПОШУКУЄТЬСЯ
ЧОЛОВІКА або ЖІНКУ
на позицію БАРТЕНДЕРА
Досвід неконкретний, навчимо.
УСВІТ Чорноморська Січ,
Ньюарк, Н. Дж. Голоситись телефонічно в час 5:30-6:00 кожного вечора —
(201) 373-8783

\$5/HOUR
PACKING OUR PRODUCTS
NO EXPERIENCE NEEDED
FULL TIME OR PART TIME
CASH PAID WEEKLY
WRITE FOSTER PRODUCTS
B-16176, JAX, FLA. 32216

FUNERAL DIRECTORS

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ІЦІРА І ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємось похоро-
нами на приватній в Бавд
Брукліні, перенесенням тіл
з різних країн світу.

PETER JAREMA
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦІХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ІЦІРА І ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємось похоро-
нами на приватній в Бавд
Брукліні, перенесенням тіл
з різних країн світу.

801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

ПРЕДСТАВНИКИ УКЦЕРКВИ...

(Закінчення зі стор. 1)

ко. Члени Контрольної Комісії: проф. Микола Андрухів, Мих. Дідух і П. Кірик.

Головну доповідь виступила — головна радна УНСОюзу п-і Текля Мороз, подякувавши в першу чергу секретарям Відділів за активну співпрацю в минулому році, до якої включилися усі вісім Відділів, тому й Монтреальська Округа виконала намічений організаційний план на 90 відсотків. Особливу подяку вона висловила п-і О. Дольницькій за придбання 20-ох нових членів і делегатів 29-ої Конвенції УНС п. М. Дідухові за здобуття 7 нових членів до Відділу 434-го, а також склала подяку п. О. Дячишин за рекламу, яку він кожноразово поміщує у місцевому Відділі КУК.

Пані Мороз заповнала план праці на бійничий рік і попросила урядовців Відділів — у цьому ювілейному році всіх включитися до успішної організації праці. Вона підкреслила, що з нагоди 85-річчя УНС Монтреальська Округа повинна відзначити цей ювілей і притому накреслила свій план, а саме: запросити п. Кулінича з фільмами до Монтреалю про діяльність УНС в мережі культури, а головне з висвітленням фільму про відкриття погруддя Лесі Українки на Союзівці та інших, які зацікавили б наших людей, і при тому зробити публікацію наших видань.

У дискусії брали участь: проф. М. Андрухів, п. О. Дячишин, д-р О. Виницький, п. П. Дубас, п-і О. Дольницька й п. М. Дідух.

У внесках і побажаннях на зборах подано таке планування діяльності на цей рік:

— Піднести відзначити 85-річчя УНС.

— Подіяти про те, щоб у виплачуванні дивідендів мали рішучий голос члени, і відповідно до їхніх бажань, а зокрема тому, що більшість монтреальських членів бажає залиши-

ти дивіденду до кінця зрілість грамоти, відповідно її опростовувати.

— Секретарську квартальну винагороду виплачувати не пізніше, як у половині кожного четвертого місяця.

— Із секретарською винагородою вислати виказ розрахунків.

— Подіяти про те, щоб Канада, а зокрема Монтреальська Округа мала фахових організаторів; побажання було б, щоб організувати організаторські курси по Округах.

— А з огляду на те, що канадські студенти не можуть бути zatrudнені на Союзівці під час літнього сезону, давати їм можливість брати участь у різних мистецьких виступах на Союзівці.

— Організувати прогулянки на Союзівку.

— Подіяти про те, щоб були спроведені фільми на відзначення 85-річчя УНС в Монтреалі.

— Подіяти радіові оголошення про УНС у Монтреальській радіовій авді.

Поробити всі можливі заходи, щоб піднести престиж УНС поміж Монтреальською громадою.

Оплачувати членські вкладки до місцевого відділу КУК.

— Брати участь у всіх культурних імпрезах міста Монтреалю й Околиць.

— Призначувати, бодай мінімальний бюджет для Союзівського Округу.

На закінчення ділових нарад п-і Текля Мороз подякувала присутнім за участь у зборах і закликала урядовців Відділів до дальшої активної організаційної співпраці.

Описав, відбулась перекрутка, під час якої обговорювано справу організування прогулянки на Союзівку.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ
УНСОЮЗУ!

ПРОВЕДІТЬ СВЯТОЧНО, РОДИННО,
СПОКІЙНО, ВЕСЕЛО

ВЕЛИКОДНІ СВЯТА
НА СОЮЗІВЦІ

Після Торжественних Служб Вожих та свячення пасок

СПІЛЬНЕ ТРАДИЦІЙНЕ
ВЕЛИКОДНЄ СІДНАННЯ

Знаменита нагода для працюючих господинь прихитати на готове. Замовляйте місця НА СОЮЗІВЦІ — КЕРТОНКОН, Н. И. Тел. (914) 626-5641.

ПРОВЕДІТЬ ЦІ СВЯТОЧНІ ДНІ ДАЛЕКО ВІД ГАМОРИ МІСТА, СЕРЕД ЗЕЛЕНИХ ВЕСНИ, ЧИСТОГО ГІРСЬКОГО ПОВІТР'Я.

НЕМА ТО ЖК НА СОЮЗІВЦІ!